

У храму Светог Саве представљен „Светосавски триптих” Издавачког фонда Глас Цркве

Са благословом Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија, 3. фебруара 2026. године у крипти храма Светог Саве на Врачару одржана је промоција Светосавског триптиха, публикованог са благословом Преосвећеног Епископа шабачког г. Јеротеја, у издању Издавачког фонда Епархије шабачке Глас Цркве, а поводом 850. годишњице од рођења Светог Саве.

Вече посвећено књижној трилогији, коју чине дела: Свети Сава – сабрани списи (приредио академик др Димитрије Богдановић), Са Савиног пута – Антологија најлепше речи о Светом Сави (приредио др Бранко Радовановић) и Светосавље – историја и богословље (аутор др Бранко Радовановић), отпочело је појањем тропара Путии воводјашчаго в жизан, после чега се сабранима обратио протојереј Ђорђе Стојисављевић, шеф Кабинета Патријарха српског. Он је у свом поздравном и уводном слову изразио радост због чињенице да нас Свети Сава изнова сабира у Христу и препорађа за непролазне вредности. Према његовим речима, главни источник снаге и животног смисла Светитеља Саве јесте несумњива вера и усвајање животом

речи Христове: Иштите најпре Царство Божје и правду његову, и друго ће вам се све додати (Мт 6, 33). Отуда је он постигао и све друге евидентне, и за већину смртника недосежне, резултате на свим пољима стваралаштва.

– Зато је Он не само актуелан, него и незаобилазан и данас, јер нас враћа себи, Богу и једне другима. Његово искуство, уважена господо и драги роде светосавски, открива нам осведочени пут успеха за све наше замисли, планове, подухвате и настојања – нагласио је протојереј Ђорђе Стојисављевић.

У наставку вечери о књигама су говорили врсни зналци лика и дела Светог оца Саве: ђакон др Никола Лукић, доцент на Православном богословском факултету у Београду; Ивана Димић, писац и драматург; др Владислав Пузовић, редовни професор Православног богословског факултета у Београду; и др Бранко Радовановић, аутор и приређивач.

Ђакон др Никола Лукић је у свом излагању представио прву у низу књига Светосавског триптиха – Свети Сава – сабрани списи. Том приликом, он је слушаоце упознао са историјатом штампања овог штива у нашем издаваштву, нагласивши да ово издање Гласа Цркве представља први случај у историји наше помесне Цркве да једна епархија објављује Сабрана дела Светог Саве.

Ђакон Никола Лукић је подсетио на личност и дело њиховог првог приређивача, знаменитог научног прегаоца др Димитрија Богдановића, а затим је укратко представио историјат и садржај овде сабраних дела Светога Саве и то: Хиландарску повељу, Карејски типик, Хиландарски типик, Студенички типик, Житије Светог Симеона, Службу Светом Симеону, Писмо Спиридону и Упутство за читање псалтира.

Гђа Ивана Димић је говорила о другом делу у Светосавском триптиху – о књизи Са Савиног пута – Антологија најлепше речи о Светом Сави. Као осведочени познавалац и творац лепе писане речи, гђа Димић је ову антологију оценила као књигу за све обичне људе, од малих до најстаријих, и као један красан бисер за свачију библиотеку. Даље, гђа Димић је представила садржај овога дела: од Химне Светом Сави и бисера над бисерима – Жичке беседе Светог Саве о правој вери, па до Акатиста Светом Сави, првом Архиепископу српском. Између ових дела налазе се наслови широке лепезе и различитих нивоа који могу да привуку свачију пажњу, подељени у седам делова: Свети Сава у делима ученика и савременика (Теодосије, Доментијан и др.), Из народног предања (народне песме и приповетке), Свети Сава у српској поезији (Чика Јова Змај, Милорад Поповић Шапчанин, Војислав Илић, Алекса Шантић, Војислав Илић Млађи, Свети

владика Николај, Десанка Максимовић, Васко Попа, Љубомир Симовић, Матија Бећковић, Слободан Ракићић), Молитве Светом Сави (Теодосије Хиландарац и Свети владика Николај), Свети Сава као духовни оријентир (Владимир Вујић, Љубомир Симовић, Свети Јустин Ћелијски, Теодор Титов), Свети Сава у духовности култури и књижевном стваралаштву (Свети владика Николај, Свети Јустин Ћелијски, прота Стеван Димитријевић, Милан Кашанин, Јован Туцаков, Александар Белић) и Најумнији Срби о Светом Сави (Михајло Пупин, Јован Дучић, Милош Црњански, Жарко Видовић).

На крају свог излагања гђа Димић је прочитала два одељка из књиге Са Савиног пута – цитат из беседе Светог аве Јустина под насловом Реч о Растку – Светом Сави и песму Теодосија Хиландарца Слово утехе Светог Саве упућене Стефану Немањи. Овим одељцима који су на њу оставили посебан утисак, гђа Ивана Димић је још једном дала потврду вредности ове ретке антологије.

О књизи Светосавље – историја и богословље, говорио је проф. др Владислав Пузовић, који је истакао да се трећи део трилогије бави најважнијом богословско-филозофском темом у Срба током читаве наше историје. Он је подсетио на дефиницију Светог владике Николаја по којој је Светосавље православље српског искуства и стила. Другим речима, Светосавље суштински представља искуствени метод и начин приступа Господу Исусу Христу у нашем српском контексту. Проф. Пузовић је затим говорио о настанку идеје, тј. термина Светосавље током тридесетих година прошлог века, којим је обликована светосавска идеја која је у нашем народу постојала вековима, а чија је суштина, према Светом владика Николају, у две речи: служење Христу. Према речима проф. Пузовића, књига др Бранка Радовановића Светосавље – историја и богословље се са пуним правом може сврстати у значајна дела у корпусу светосавске библиографије. О Светом Сави је много писано. Светосавска тематика је била и остала велика инспирација за многе. О томе сведоче углавном непотпуне светосавске библиографије. Насупрот њима, ова књига представља добру основу за целовиту, свеобухватну светосавску библиографију, будући да је настала на основу свих референтних дела о светосавској тематици.

У наставку свог излагања проф. др Владислав Пузовић је подробно представио садржај ове научне монографије, који сведочи о историографском и богословско-филозофском приступу у њеној изради. У првом поглављу аутор упознаје читаоца са историјом светосавског предања и светосавске идеје. Други део везан је за елементе који су инкорпорирани у идеју

Светосавља, где аутор као централни елемент истиче христоцентричност. Трећи део посвећен је историји Светосавља после Другог светског рата све до нашег времена. Проф. Пузовић је своје излагање закључио тиме да је аутор др Бранко Радовановић у овој књизи обрадио све кључне подтеме везане за идеју Светосавља, као и да ће ово дело као свеобухватно систематично излагање историјско-богословског развоја светосавске идеје бити незаобилазно штиво за даље изучавање ове тематике.

Иза поменутих говорника, реч је узео др Бранко Радовановић, приређивач и један од аутора Светосавског триптиха, који се, по благослову и уз руководство Преосвећеног Епископа шабачког г. Јеротеја, највише потрудио да ово репрезентативно издање угледа светлост дана. Он се најпре, у име Епархије шабачке, Издавачког фонда Глас Цркве и у своје лично име захвалио Његовој Светости Патријарху српском г. Порфирију на благослову за сабирање у заветном Савином храму, а затим је упознао присутне са тиме како се родила идеја о триптиху и како је она постала стварност. На концу свог излагања др Бранко Радовановић је изразио захвалност свима који су узели учешћа и пружили помоћ у настанку Светосавског триптиха, Управи за сарадњу са црквама и верским заједницама Владе Републике Србије и свим делатницима Гласа Цркве на челу са Преосвећеним Епископом шабачким г. Јеротејем, главним и одговорним уредником ове издавачке установе.

На концу, сви присутни су се још једном помолили нашем великом оцу и учитељу, Светоме Сави, главном јунаку књижне трилогије Издавачког фонда Глас Цркве Епархије шабачке.

Промоцији Светосавског триптиха у крипти храма Светог Саве поред поменутих присуствовали су: Преосвећени Епископ шабачки г. Јеротеј; протођакон Радомир Врућинић, ректор Богословије Светог Саве у Београду; архимандрит Атанасије, настојатељ манастира Старо Хопово; г. Душан Стокановић, управник Информативно-издавачке установе Српске Православне Цркве; др Предраг Драгутиновић, професор Православног богословског факултета у Београду; службеници Издавачког фонда Епархије шабачке Глас Цркве: јереј Владимир Перић, извршни уредник, г. Дарко Стефановић, уредник издања, ђакон Милош Јовановић, задужен за дистрибуцију; братство храма Светог Саве; свештенство епархија Шабачке и Сремске; као и бројни поштоваоци личности и дела Светитеља Саве и љубитељи његових и њему посвећених речи.

spc.rs